

فراوانی نسبی میکروآلبومینوری در بیماران دیابتی نوع ۲ و رابطه آن با عوامل خطر ساز در شهر بیرجند

دکتر سعید کلباسی^۱ - سید علیرضا سعادتجو^۲ - شهناز طبیعی^۳ - دکتر محمدرضا گرامی^۴

چکیده

زمینه و هدف: میکروآلبومینوری یکی از عوارض بیماری دیابت است که در بیماران دیابتی نوع ۲ بیشتر از نوع ۱ اتفاق می افتد و علت عمده مرحله پایانی بیماری کلیوی (ESRD) در تمام دنیا محسوب می شود؛ مطالعه حاضر با هدف تعیین شیوع میکروآلبومینوری در بیماران دیابتی نوع ۲ و ارتباط آن با سطح چربیهای خون (کلسترول و تری گلیسیرید)، فشار خون، هموگلوبین A_{1c}، سن، جنس، مصرف سیگار و مدت زمان ابتلا به دیابت انجام شد.

روش تحقیق: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی (مقطعی)، تمامی پروندههای موجود در درمانگاه تخصصی دیابت کسری و بیمارستان ولی عصر (عج) وابسته به دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در فاصله زمانی فروردین ماه ۱۳۸۴ لغایت اسفندماه ۱۳۸۵ مورد مطالعه قرار گرفتند. اطلاعات لازم شامل سن، جنس، میزان فشار خون، مدت ابتلا به دیابت، میزان چربی خون و ... در یک فرم بازنگری ثبت گردید. دادههای جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و آزمونهای آماری کای دو و رگرسیون لجستیک در سطح معنی داری $P \leq 0/05$ مورد ارزیابی قرار گرفتند.

یافته ها: در این مطالعه، در مجموع ۹۶۴ پرونده مورد ارزیابی و بررسی قرار گرفتند. بیشتر افراد مورد مطالعه (۳۰/۸٪) در گروه سنی ۵۱-۶۰ سال قرار داشتند. میانگین سنی در افراد مورد بررسی $53 \pm 12/4$ سال بود و بیشتر آنان (۵۷/۳٪) زن بودند. ۳۶۱ نفر (۳۷/۴٪) سابقه کشیدن سیگار و ۲۶۷ نفر (۲۷/۷٪) سابقه فشار خون بالا داشتند. در ۸۷ نفر (۹٪) از افراد مورد بررسی، میکروآلبومینوری گزارش شد. در بیشتر این بیماران (۶۰/۶٪)، مدت ابتلا به دیابت کمتر یا مساوی ۵ سال بود. میانگین مدت زمان ابتلا به دیابت $5/86 \pm 4/8$ سال به دست آمد. سطح کلسترول و تری گلیسیرید در بیشتر افراد مورد مطالعه بیشتر از حد طبیعی (به ترتیب ۵۵/۵٪ و ۶۳/۹٪) و میانگین آن به ترتیب 213 ± 66 و 214 ± 142 میلیگرم بر دسی لیتر برآورد گردید. نتیجه آزمون رگرسیون لجستیک (گام به گام) رابطه معنی داری را بین متغیرهای مدت ابتلا به دیابت ($P=0/001$)، سابقه مصرف سیگار ($P=0/002$)، ابتلا به فشار خون بالا ($P=0/001$) و تری گلیسیرید بالا ($P=0/001$) را با ابتلا به میکروآلبومینوری نشان داد ولی رابطه بین متغیرهای سن و جنس با ابتلا به میکروآلبومینوری معنی دار نبود. نتیجه گیری: بر اساس یافته های این تحقیق می توان ادعان نمود که مدت زمان ابتلا به دیابت، فشار خون بالا و مصرف سیگار از عوامل خطر مهم در بروز میکروآلبومینوری می باشند؛ همچنین میکروآلبومینوری می تواند به رده سنی وابسته باشد. در این خصوص مطالعات بیشتر با حجم نمونه بیشتر توصیه می شود.

واژه های کلیدی: فشار خون بالا؛ دیابت؛ هموگلوبین A_{1c}؛ کلسترول بالا؛ تری گلیسیرید بالا؛ میکروآلبومینوری

مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند (دوره ۱۵؛ شماره ۳؛ پاییز سال ۱۳۸۷)

دریافت: ۱۳۸۷/۰۴/۰۱ پذیرش: ۱۳۸۷/۰۷/۰۹

^۱ نویسنده مسؤل؛ استادیار گروه آموزشی بیمارهای داخلی دانشکده پزشکی و عضو مرکز تحقیقات دیابت دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

آدرس: بیرجند- خیابان غفاری- دانشگاه علوم پزشکی بیرجند- مرکز تحقیقات دیابت

تلفن: ۰۵۶۱-۴۴۴۰۴۴۷-۴۴۴۰۴۴۷-۰۵۶۱-۴۴۴۰۴۴۷ پست الکترونیکی: saeid_kalbasi@yahoo.com

^۲ کارشناس ارشد آموزش پرستاری؛ عضو هیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی و عضو مرکز تحقیقات دیابت دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

^۳ کارشناس ارشد آموزش پرستاری؛ عضو هیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

^۴ پزشک عمومی